

Lausuntopyyntö 25.3.2022

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI

Valtiovarainministeriö on pyytänyt työ- ja elinkeinoministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaksi lainsäädännöksi. Työ- ja elinkeinoministeriön lausunto keskittyy merituulivoimalan kiinteistöveron keventämiseen.

Työ- ja elinkeinoministeriö kannattaa esitystä yleisellä tasolla, mutta katsoo että tiettyihin yksityiskohtiin tulisi vielä kiinnittää huomiota. Yhteiskunnan sähköistyessä sähkön kysyntä tulee kasvamaan liikenteessä ja teollisuudessa. Merituulivoimalla nähdään vahva potentiaali uusiutuvan sähkön tuottajana tulevaisuudessa, vaikka markkinaehtoisesti merituulivoimahankkeita ei vielä ole Suomessa toteutunut. Tuulivoima-alan kehitys on ollut nopeaa ja maatuulivoimaa rakennetaan markkinaehtoisesti. Kiinteistöveron alentamisella vastaamaan maatuulivoiman kiinteistöverorassistuotettua energiayksikköä kohden mitattuna on merkitystä merituulivoiman kannattavuuden parantamisessa.

Kuntien saamalla kiinteistöverotuloilla on maatuulivoiman osalta huomattava vaikutus tuulivoiman hyväksyttävyyteen kunnissa ja kuntien halukkuuteen kaavoittaa tuulivoimaa alueelleen. Tämän johdosta kiinteistöveron periminen myös merituulivoimaloilta kohtuullistettavissa määrin on todennäköisesti niin tuulivoimatuottajan kuin kunnankin etu.

Ehdotuksen mukaisesti merituulivoimalan perusarvona pidettäisiin 50 prosentin sijaan 25 prosenttia rakentamiskustannuksista. Valtiontukisyyistä merituulivoimaloiden kiinteistöveron kevennystä tulee tarkastella säännöllisesti sen varmistamiseksi, että siitä ei koidu etua maatuulivoimaloihin verrattuna esimerkiksi rakennus- tai toimintakustannusten alenemisen tai sähkön markkinahinnan nousun johdosta. Tämän varmistamiseksi alennusta sovellettaisiin ensi vaiheessa merituulivoimaloihin, joiden rakentaminen on aloitettu vuosina 2023–2027. Alennusta ja sen tasoa arvioitaisiin myöhempien vuosien osalta erikseen myöhemmin. Kevennys ehdotetaan toteutettavaksi jo vuodelle 2023 verovuoden 2024 sijasta, jolloin uudistetut veroperusteet muutoin tulisivat sovellettaviksi. Vuodelta 2023 toimitettavassa verotuksessa merituulivoimalan jälleenhankinta-arvo olisi 35 prosenttia rakennuskustannuksista normaalin 75 prosentin sijasta.

On ymmärrettävää, että merituulivoiman kiinteistöveron kevennys on valtioneuvoston päätöksentekoa johtuen määräaikainen. Merituulivoiman hankekehittäjien kannalta on tärkeää, että kevennykseen ei liity riskiä valtiontukien takaisinperinnästä jälkikäteen. Merituulivoimapuistojen hankekehitys vie paljon aikaa, yleisesti voidaan puhua 5-10 vuodesta.

Suomessa on tällä hetkellä kehitteillä joitain merituulivoimahankkeita aluevesillä ja valtioneuvosto on myöntänyt talousvyöhykkeelle kolme tutkimuslupaa. Työ- ja elinkeinoministeriössä on vireillä tällä hetkellä kaksi merituulivoiman tutkimuslupahakemusta, jotka koskevat viittä aluetta talousvyöhykkeellä. Metsähallitus tulee järjestämään aluevesiä koskevan huutokaupan 3-4 alueesta merituulivoiman hankekehitykseen vuosina 2023-2024.

Pitkien hankekehitysaikojen johdosta vain harvalla merituulivoimahankkeella on mahdollisuuksia rakentua vuosien 2023-2027 aikana. Lakiehdotukseen tulisi tarkentaa, mitä rakentamisen alkaminen kyseisten vuosien aikana käytännössä tarkoittaa. Katsotaanko rakentaminen alkaneeksi, kun merituulivoimahankkeen rakentaminen on alkanut vai tarkastellaanko asiaa yksittäisen tuuliturbiinin rakentamisen näkökulmasta? Ero voi yksittäisen hankkeen osalta olla huomattava, koska voimaloiden pystytys voi kestää useamman vuoden. Jos valtioneuvoston päätöksentekoa kiinteistöveron alennuksen voimassaoloa ei ole mahdollista säätää viittä vuotta pidemmälle ajanjaksolle, on tarpeen harkita voidaanko alennuksen alkamisajankohtaa siirtää nykyistä pidemmälle, jolloin alennus voisi hyödyttää useampia hankkeita.

Kiinteistöveron kevennyksen tavoitteena on edistää merituulivoima-alan kehitystä. Tämän mahdollistamiseksi alalla tulee olla selkeä näkymä kiinteistöveron tasosta useiksi vuosiksi eteenpäin. Investointipäätös merituulivoimapuistosta tulee tehdä vuosia ennen rakentamisen aloittamista. Näin ollen kiinteistöverotasosta vuodesta 2028 alkaen tulisi olla varmuus jo vuoden 2025 alussa. Ennakoinnin tarve on tärkeää huomioida lakiesityksessä ja sisällyttää esitykseen suunnitelma tilanteen uudelleen arvioinnin ajankohdasta.

Esityksen mukaan alennus ei koskisi Suomessa jo toimivaa merituulivoimapuistoa. Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää huomioimaan, että päätökset Suomen Hyötytuuli Oy:n merituulivoimademonstraatiohankkeen tukemisesta tehtiin ajanjaksona, jolloin merituulivoimaan kohdistui nykyistä alhaisempi kiinteistövero. Voimalaitoksiin sovellettavan kiinteistöveron soveltaminen tuulivoimaloihin tuli mahdolliseksi hankkeesta tehdyn tuki- ja investointipäätösten jälkeen heikentäen hankkeen kannattavuutta alkuperäiseen suunnitelmaan nähden. Siten työ- ja elinkeinoministeriö ei katso perustelluksi jättää yhtä toimijaa kiinteistöveron alennuksen ulkopuolelle.

Outi Vilén
erityisasiantuntija